

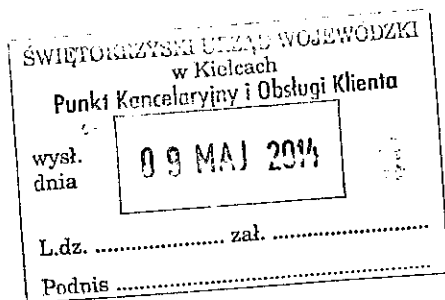

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 05.05.2014 r.

PS-II.431.19.2014

Pani
Danuta Niechciał
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
typu rodzinnego
ul. Chęcińska 17 a
28-366 Małoszycz

Kontrolę kompleksową w Placówce w dniu 31 marca 2014 r. przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa:

1. **Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 14) - przewodnicząca zespołu kontrolerów. Upoważnienie nr 293/2014 z dnia 20.03.2014 r.
2. **Pani Katarzyna Arendarska** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 19). Upoważnienie nr 292/2013 z dnia 20.03.2014 r.

Zakres kontroli:

1. Zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania przez wykwalifikowaną kadrę.
2. Zaspakajanie niezbędnych potrzeb wychowanków, w szczególności: bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, rozwojowych, emocjonalnych, społecznych i religijnych.
3. Zasadność dalszego pobytu dziecka w placówce, oraz działań placówki na rzecz powrotu dziecka do rodziny, a także utrzymywania kontaktów dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi.

4. Prowadzenie następującej dokumentacji:

- ewidencji dzieci,
- diagnoz psychofizycznych dzieci,
- planów pomocy dzieciom,
- kart pobytu dzieci w placówce,
- regulaminu i statutu placówki.

Kontrolą objęty był stan aktualny na dzień kontroli dotyczący funkcjonowania placówki i wychowanków.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

Placówka rodzinna funkcjonuje w oparciu o Statut i Regulamin Organizacyjny, które w 2013 r. zostały uaktualnione w związku ze zmianą nazwy placówki z „Rodzinnego Domu Dziecka” na „Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą typu rodzinnego” w Małogoszczu. Zmiany nazwy dokonano na podstawie Uchwały Nr XXV/160/2013 Rady Powiatu w Jędrzejowie z dnia 7 lutego 2013 r. Zarówno w Regulaminie Organizacyjnym Placówki jak i w statucie są aktualne podstawy prawne, w oparciu o które funkcjonuje placówka.

W dniu kontroli, w placówce umieszczonych było 7 wychowanków, w wieku od 9 do 18 lat, w tym: 2 dziewczynki i 5 chłopców. Wśród wychowanków są 3 dwuosobowe rodzeństwa. W kontrolowanym okresie w placówce umieszczona została 1 wychowanka. Dzieci pochodzą z następujących powiatów: kieleckiego (2), ostrowieckiego (2), Zielonej Góry (2), i z jędrzejowskiego (1). Poprzednim miejscem pobytu dzieci były: Dom dla Dzieci, oś. na Stoku w Kielcach (4), rodzina zastępcza (2), rodzina naturalna (1).

Zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania przez wykwalifikowaną kadrę.

Opiekę całodobową wychowankom w placówce zapewniają: dyrektor placówki – Pani Danuta Niechciał oraz jej mąż – Pan Mieczysław Niechciał, zatrudniony na etacie pracownika gospodarczego. Zarówno Pani Danuta (wykształcenie średnie) jak i jej mąż (wykształcenie zawodowe) posiadają odpowiednie kwalifikacje wymagane na stanowiskach, na których są zatrudnieni. Państwo Niechciał zostali zakwalifikowani jako kandydaci do prowadzenia placówki rodzinnej decyzją komisji kwalifikacyjnej ds. adopcji Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Kielcach z dnia 19 sierpnia 1998 r.

Proces wychowawczy prowadzony jest w placówce, zdaniem kontrolujących w sposób świadomy i planowany. Pani Danuta ciepło wyrażała się o wychowankach. Podczas kontroli stwierdziła, że nie ma problemów wychowawczych z wychowankami, z którymi by sobie nie radziła. Twierdziła, że wychowankowie są podporządkowani, przestrzegają zasad obowiązujących w placówce. Sytuacje konfliktowe rozwiązywane są głównie poprzez rozmowy, rzadko poprzez wyciąganie konsekwencji (karanie).

Zaspakajanie niezbędnych potrzeb wychowanków, w szczególności: bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, rozwojowych, emocjonalnych, społecznych i religijnych.

Potrzeby bytowe.

Placówka usytuowana jest w wolnostojącym domu jednorodzinnym. Do dyspozycji wychowanków są wszystkie pomieszczenia wchodzące w skład domu (tj.: salon, 4 pokoje sypialne, 3 łazienki, kuchnia z jadalnią, przedpokój, pomieszczenie w którym wychowankowie mogą spędzać czas wolny). Dodatkowo do dyspozycji wychowanków jest dobrze wyposażona siłownia usytuowana w odrębnym budynku koło domu. Pokoje mieszkalne wyposażone są w tapczany, biurka, krzesła, szafy, szafki i inne meble (półki), zabawki, książki oraz elementy wystroju. Pozostałe pomieszczenia domu również są odpowiednio wyposażone (dodatkowo w sprzęt RTV i komputerowy). Wszystkie pomieszczenia domu utrzymane były w czystości. O porządek w pomieszczeniach dbają wszyscy domownicy. Ponadto wychowankowie mają możliwość korzystania (zwłaszcza w ciepłych porach roku) z podwórka, znajdującego się za domem, na którym jest altanka, boisko do siatkówki i innych zabaw i gier sportowych.

Koszt utrzymania dziecka w placówce wynosi: 2273, 00 zł miesięcznie.

Placówka zapewnia dzieciom wyżywienie dostosowane do ich potrzeb wiekowych i rozwojowych: 5 posiłków dziennie. Ponadto dzieci mają możliwość korzystania przez całą dobę z kuchni, w której dostępne są produkty żywnościowe i napoje. Wychowankowie samodzielnie przygotowują śniadania i kolacje. Obiady zazwyczaj przygotowuje Pani Danuta.

Z informacji uzyskanych na kontroli oraz z oględzin pomieszczeń sypialnych wychowanków wynika, że placówka na bieżąco zaopatruje dzieci w odpowiednią odzież i obuwie. W szafach ubraniowych znajduje się duża ilość odzieży i obuwia na różne pory roku. Każdy wychowanek, który zostaje umieszczony w placówce jest wyposażony w odpowiednią odzież, obuwie i bieliznę. Starsi wychowankowie mają możliwość samodzielnie wybrać rzeczy, które im się podobają, a także dokonać ich zakupu.

Wychowankowie na bieżąco i w miarę potrzeb otrzymują środki higieniczne/kosmetyczne dostosowane do ich wieku rozwojowego i indywidualnych potrzeb, tj.: szczoteczki i pasty do zębów, mydła, szampony, płyny do kąpieli, golarki, itp. W trakcie oględzin potwierdziło się, że środki takie były dostępne.

Wszyscy wychowankowie otrzymują kieszonkowe, w wysokości od 15 do 50 -60 zł. Kwoty są zróżnicowane ze względu na wiek wychowanków – młodsi dostają mniej (3), a starsi więcej (4). Wychowankowie otrzymują kieszonkowe raz w miesiącu do rąk własnych i sami dysponują pieniędzmi. Niektórzy sobie odkładają, by zgromadzić większą kwotę (np. jeden wychowanek zbiera na telefon komórkowy), inni wydają na bieżąco. W ostatnim czasie jednemu z wychowanków nie zostało wypłacone kieszonkowe, ponieważ chłopiec nie opłacał lekcji tańca, na które uczęszczał i na które otrzymywała dodatkowe pieniądze. Dyrektor placówki poinformowała kontrolujących, że jeszcze przez 1 miesiąc nie będzie on otrzymywał kieszonkowego, by mógł zwrócić pieniądze które sobie przywłaszczył. Oznacza to, że wychowanek przez dwa miesiące nie otrzymywał kieszonkowego, co jest niezgodne z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia MPiPS w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej z dnia 22 grudnia 2011 r., który mówi, że: „dziecku umieszczonemu w placówce opiekuńczo-wychowawczej ... zapewnia się ... kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci od 5 r. ż. ...” nie niższą niż 10 zł miesięcznie. Oznacza to, że wszyscy wychowankowie powyżej 5 r. ż. winni obligatoryjnie raz w miesiącu otrzymać przynajmniej najniższą kwotę kieszonkowego.

Poza wyżej opisaną sytuacją, w placówce nie stosuje się kar w formie pozbawiania, zawieszania czy zmniejszania wychowankom kieszonkowego.

Potrzeby zdrowotne.

Wychowankowie placówki mają zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej w Ośrodku Zdrowia w Małogoszczu. Dwóch spośród wychowanków jest pod opieką lekarza okulisty. Żaden z wychowanków nie korzysta z produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych. W placówce nie ma wychowanków z orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności. Żaden z wychowanków nie przyjmuje leków psychotropowych/uspakajających i nie przebywał podczas pobytu w placówce w szpitalu (w tym na oddziałach psychiatrycznych). Nikt spośród wychowanków nie uczestniczy w zajęciach terapeutycznych, rewalidacyjnych i kompensacyjnych.

Potrzeby edukacyjne.

Wszyscy wychowankowie realizują obowiązek szkolny w następujących szkołach: 3 wychowanków w szkole podstawowej w Małogoszczu, 3 - w zasadniczej szkole zawodowej w Jędrzejowie (w tym jedna wychowanka w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Jędrzejowie – wychowanka ma orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego), 1 wychowanek w Liceum Ogólnokształcącego w Małogoszczu. Troje spośród wychowanków uczęszcza na zajęcia wyrównawcze, które odbywają się w szkole (w tym jedna wychowanka również na zajęcia logopedyczne). Wszyscy wychowankowie zaopatrzeni zostali w podręczniki i przybory szkolne. W odrabianiu prac domowych oraz w nauce pomagają wychowankom Państwo Niechciał.

W związku z faktem, że jedna wychowanka przebywa od poniedziałku do piątku w internacie, placówka ponosi opłatę miesięczną w wysokości 250,00 zł.

Ponadto placówka pokrywa koszty przejazdu wychowanków do szkół (opiekunowie sami dowożą dzieci do szkół) i na praktyki (wychowankowie sami dojeżdżają).

Potrzeby rozwojowe.

Placówka stwarza wychowankom odpowiednie warunki do wszechstronnego rozwoju, w tym również wspiera wychowanków w rozwijaniu ich pasji i zainteresowań. Czoro spośród wychowanków uczęszcza na zajęcia dodatkowe: jeden wychowanek uczęszcza na lekcje tańca towarzyskiego oraz trenuje piłkę nożną i śpiewa w chórze szkolnym; jeden wychowanek gra na trąbce w orkiestrze strażackiej, gra również na gitarze, uczęszcza na zajęcia SKS w szkole oraz należy do scholii; jeden wychowanek trenuje piłkę nożną w klubie sportowym „Wierna” w Małogoszczu; jedna wychowanka należy do chóru szkolnego.

Ponadto wychowankowie uczestniczą w różnego rodzaju imprezach kulturalnych, rozrywkowych i rekreacyjnych organizowanych przez placówkę, szkołę oraz inne instytucje lokalne (wycieczki do Kielc, np. na lody, zakupy do Galerii „Echo”; wycieczki rowerowe, wyjazdy do rodziny Państwa Niechciał; wyjazdy na pływalnię do Nowin i Jędrzejowa).

Placówka od 2008 roku nie organizuje wychowankom wyjazdów na wypoczynek letni i zimowy (kolonie, obozy, zimowiska), ze względu na brak środków. Państwo Niechciał sami we własnym zakresie organizują wychowankom wypoczynek letni i zimowy – najczęściej wszyscy wychowankowie spędzają ten czas w domu z Państwem Niechciał. Opiekunowie starają się urozmaicić wychowankom czas wolny, organizując różnego rodzaju wycieczki, wyjazdy poza dom, itp. Stwierdzić należy, że Państwo Niechciał cały rok zajmują się

wychowankami.

W związku z powyższym, kontrolujący zaproponowali, by Pani Danuta wystąpiła do Starosty powiatu jędrzejowskiego z wnioskiem o dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dzieci (zgodnie z art. 115 ust. 1 i 4 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Potrzeby emocjonalne i społeczne.

Placówka stara się by wychowankowie czuli się w niej dobrze, nie ogranicza ich swobody w wyrażaniu myśli. Opiekunowie interesują się problemami dzieci i pomagają im je rozwiązywać. Z rozmowy z dyrektorem wynika, że wychowankowie często i chętnie z nią rozmawiają, liczą się z jej zdaniem i radzą się jej w różnych sprawach. Z wypowiedzi Pani Danuty wynika, że wychowankowie związani są z nią emocjonalnie – co wyrażają w swoim zachowaniu (np. podczas odwiedzin rodziców, wychowanka siedziała na kolanach Pani Danusi). Dzieci lubią przebywać w domu wraz z opiekunami. Placówka umożliwia wychowankom również kontakty z osobami dla nich bliskimi.

Wychowankowie mają kontakty z rówieśnikami, nie tylko w szkole, ale i na terenie placówki – mogą ich zapraszać do domu. Wychowankowie cieszą się dobrą opinią w szkole i środowisku lokalnym.

Wychowankowie placówki wdrażani są do samodzielnego życia, poprzez angażowanie ich do prac domowych (piorą ręcznie bieliznę oraz w pralce, samodzielnie przygotowują posiłki, pomagają w innych pracach w kuchni, sprzątaj pomieszczenia domu, dokonują samodzielnie zakupów, załatwiają sprawy w urzędzie – np. jeden wychowanek samodzielnie załatwiał sobie mieszkanie socjalne).

Aktualnie w placówce przebywa dwóch wychowanków, którzy w roku 2013 rozpoczęli proces usamodzielnienia. Dokumentacja wychowanków dotycząca usamodzielnienia znajduje się w ich aktach. Indywidualne Programy Usamodzielnienia przesłane zostały do właściwych PCPR-ów (ostrowieckiego i kieleckiego). W przypadku obu wychowanków wyznaczeni są opiekunowie usamodzielnienia.

Potrzeby religijne.

Wszyscy wychowankowie są wyznania rzymsko-katolickiego. Przyjmują sakramenty święte (komunia, bierzmowanie). W każdą niedzielę i święta uczestniczą w nabożeństwach. Państwo Niechciał starają się wychowywać dzieci zgodnie z zasadami wiary. Wszyscy (poza jednym chłopcem) służą do mszy świętych jako ministranci.

Zasadność dalszego pobytu dziecka w placówce, oraz działań placówki na rzecz powrotu dziecka do rodziny, a także utrzymywania kontaktów dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi.

Zasadność dalszego pobytu wychowanków w placówce rozpatrywana jest na posiedzeniach stałych zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji. Ostatnie posiedzenie zespołu odbyło się w dniu 28 stycznia 2014 r. W posiedzeniu uczestniczyli: pracownicy MGOPS i PCPR w Jędrzejowie, a także pracownicy z PCPR w Kielcach, przedstawiciel z Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Nagłowicach, przedstawiciel SHP w Jędrzejowie oraz dyrektor POW. Zespół zdecydował, że dalszy pobyt wszystkich wychowanków w placówce jest zasadny. W przypadku najmłodszej wychowanki – w najbliższym czasie odbędzie się posiedzenie zespołu, który zdecyduje o jej dalszych losach. Dwoje spośród wychowanków zgłoszonych jest od 2010 r. do Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach - tylko do adopcji krajowej - tak zdecydował opiekun prawny dzieci, którym jest pani Danuta Niechciał). Co do losów pozostałych wychowanków – zespół zdecydował, że pozostaną oni w placówce do czasu usamodzielnienia – co zdaniem kontrolujących jest zasadne, ponieważ są to wychowankowie w wieku 16, 17 i 18 lat. .

Sytuacja prawna pozostałych dzieci (5) jest nieuregulowana (rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską).

Na posiedzeniach zespołów omawiana jest również sytuacja szkolna, zdrowotna i rodzinna wychowanków.

Aktualnie placówka nie podejmuje działań na rzecz powrotu wychowanków do domu rodzinnego.

Placówka umożliwia wychowankom utrzymywanie przez nich kontaktów z rodzicami i osobami bliskimi. Rodziny i osoby bliskie mogą odwiedzać dzieci w placówce, a także starać się o ich urlopowanie. Systematyczne kontakty z ojcem ma jedna wychowanka. Ojciec odwiedza córkę w placówce co tydzień, a dyrektor placówki angażuje go, by pomagał córce w odrabianiu lekcji oraz spędzał z nią czas poza domem. Rodzice dziewczynki mieli również zgodę sądu na urlopowanie jej w okresie ferii zimowych pod warunkiem, że dyrektor placówki wyrazi na to zgodę. Dyrektor placówki wyraziła taką zgodę, jednak w dniu 28 stycznia 2014 r. odwołała zgodę. Na zmianę decyzji o urlopowaniu dziewczynki wpłynęły informacje, które powzięła Pani Danuta, m.in. o tym, że rodzice nadużywają alkoholu, nie pracują i nie starają się o powrót dziecka do domu. Sprawa poruszona była również na posiedzeniu zespołu, który ostatecznie zdecydował o nie urlopowaniu wychowanki. Ponadto

na zespole zdecydowano również, że dziewczynkę należy skonsultować z psychologiem, ponieważ istnieje podejrzenie, że jest ona zastraszana przez swojego ojca. Pozostali wychowankowie mają kontakty z rodzinami tylko telefoniczne.

Prowadzenie następującej dokumentacji: ewidencji dzieci, diagnoz psychofizycznych dzieci, planów pomocy dzieciom, kart pobytu dzieci w placówce.

Ewidencja dzieci - placówka prowadzi ewidencję, która zawiera następujące informacje: imię i nazwisko dziecka, datę urodzenia, datę umieszczenia w placówce oraz powiat/miejscowość z której dziecko pochodzi, informacje skąd dziecko przybyło.

Diagnozy psychofizyczne – placówka nie posiada diagnoz psychofizycznych wychowanków.

Plany pomocy dziecku – aktualne plany opracowane są na I półrocze 2014 r. (styczeń-czerwiec). W planach określone są realne i adekwatne do sytuacji i potrzeb wychowanków cele i działania długo i krótko terminowe. Brak natomiast celu głównego planu. Ponadto w planach za okres poprzedni brak modyfikacji celów po II półroczu 2013 r.

Karty pobytu – zawierają trzy informacje o dziecku (tj.: informacje o znaczących dla dziecka wydarzeniach, nauce szkolnej i stanie zdrowia) spośród czterech wymaganych rozporządzeniem. Brakuje w kartach informacji o aktualnej sytuacji wychowanków. Znajdują się w niej natomiast informacje dodatkowe, tj.: o kontaktach rodziców z dzieckiem, relacjach dziecka z rodzicami, funkcjonowaniu dziecka w placówce oraz o umiejętnościach samoobsługi i samodzielności. Karty uzupełniane są na bieżąco, tzn.: co miesiąc.

Dodatkowo w czasie kontroli przeanalizowano akta osobowe 2 wychowanków i stwierdzono, że poza brakiem aktu zgonu matki jednej z wychowanek, znajdowały się w nich wszystkie niezbędne dokumenty (postanowienie sądu o umieszczenie w placówce, skierowanie do placówki, odpis skrócony aktu urodzenia, dokumentacja szkolna, zdrowotna, dotycząca urlopowania oraz inna dotycząca wychowanka).

Placówka w ramach wykonywania swoich zadań współpracuje z różnymi instytucjami, tj.: sądami rodzinnymi, PCPR – ami, Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej

w Nagłowicach, Ośrodkiem Adopcyjnym w Kielcach i OPS – ami, z terenu których pochodzą wychowankowie, szkołami do których uczęszczają wychowankowie.

Kontrolujący stwierdzili, że placówka w sposób prawidłowy wypełnia funkcję opiekuńczo-wychowawczą, a wychowankowie mają zapewnione bardzo dobre warunki do prawidłowego rozwoju psychicznego, fizycznego i kulturalnego. Stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia dotyczące zaniedbań w prowadzeniu dokumentacji wychowanków, które to mają jedynie charakter formalny i nie wpływają znacząco, bezpośrednio i niekorzystnie na proces wychowawczy i rozwój wychowanków.

Wykonywanie zadań przez placówkę w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

Mając na uwadze powyższe wydaje się następujące zalecenia:

1. **Uzupełnić dokumentację wychowanków, poprzez:**
 - opracowanie diagnoz psychofizycznych,
 - uzupełnić plany pomocy o cele główne oraz modyfikować plany nie rzadziej niż co 6 miesięcy,
 - uzupełnić karty pobytu wychowanków w informacje o aktualnej sytuacji.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień. Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO.....
(zarządzający kontrolą)
mgr *Renata Segecińska*
Z-CA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

